

Četvrtak, 18. rujna 2014.

P8_TA(2014)0023

Burundi posebno slučaj Pierra Clavera Mbonimpaa

Rezolucija Europskog parlamenta od 18. rujna 2014. o Burundiju, posebno o slučaju Pierra Clavera Mbonimpaa (2014/2833(RSP))

(2016/C 234/02)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Burundiju,
 - uzimajući u obzir Sporazum iz Cotonoua,
 - uzimajući u obzir izjavu izaslanstva EU-a u Burundiju od 10. rujna 2014.,
 - uzimajući u obzir izjavu Vijeća sigurnosti UN-a od 10. travnja 2014. o stanju u Burundiju,
 - uzimajući u obzir Sporazum o miru i pomirenju iz Aruše,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 22. srpnja 2014. o regiji Velikih jezera, a posebno njihovu točku 7.,
 - uzimajući u obzir izvješća Ureda UN-a u Burundiju (BNUB),
 - uzimajući u obzir izjavu koju je u srijedu 9. srpnja 2014. na sastanku burundijске konfiguracije Fonda za izgradnju mira dao pomoćnik glavnog tajnika UN-a za ljudska prava Ivan Šimonović,
 - uzimajući u obzir izvješća o misiji i prioritetna područja djelovanja (2010. – 2014.) Organizacije za hranu i poljoprivredu (FAO) i UNICEF-a u Burundiju, posebno u pogledu suzbijanja gladi i pothranjenosti,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima,
 - uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima,
 - uzimajući u obzir Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda,
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da je Pierre Claver Mbonimpa, vodeći branitelj ljudskih prava i predsjednik Udruženja za zaštitu ljudskih prava i pritvorenih osoba (*Association pour la protection des droits humains et des personnes détenues*, APRODH), 15. svibnja 2014. ponovno uhićen i poslije optužen za „ugrožavanje vanjske sigurnosti države“ i „ugrožavanje unutarnje sigurnosti države narušavanjem javnog reda“ te da se nalazi u istražnom zatvoru otkad je priveden na ispitivanje;
- B. budući da je gospodin Mbonimpa za svoj rad na području obrane demokracije i ljudskih prava u Burundiju tijekom više od dva posljednja desetljeća dobio nekoliko međunarodnih nagrada i stekao velik ugled u zemlji i inozemstvu;
- C. budući da se optužbe protiv njega odnose na komentare koje je dao 6. svibnja 2014. na radiju *Radio Publique Africaine* (RPA) o tome da se pripadnici ogranka mladeži vladajuće stranke CNDD-FDD, također poznatog pod nazivom *Imbonerakure*, naoružavaju i šalju u Demokratsku Republiku Kongo na vojnu obuku te budući da je jednaku zabrinutost u tom pogledu izrazio i BNUB koji je naglasio da militarizacija tih mlađih predstavlja „ozbiljnu prijetnju miru u Burundiju“;

Četvrtak, 18. rujna 2014.

- D. budući da je uhićenje Pierrea Mbonimpaa simbol sve većeg rizika kojemu su izloženi branitelji ljudskih prava, a koji se ogleda u uznemiravanju aktivista i novinara te proizvoljnom uhićenju pripadnika oporbene stranke, a te aktivnosti, prema riječima skupina za zaštitu ljudskih prava i pomoćnika glavnog tajnika UN-a za ljudska prava, uglavnom provodi *Imbonerakure*;
- E. budući da je nakon mirnog događaja koji je 8. ožujka 2014. organizirala oporbena stranka 70 osoba uhićeno i da je 48 njih poslije osuđeno na kaznu zatvora, uključujući doživotni zatvor;
- F. budući da je posljednjih tjedana vlada u Burundiju zabranila mirne prosvjede i demonstracije u znak podrške Mbonimpau te upozorila radijske postaje da ne emitiraju informacije kojima se podupiru njegovi zahtjevi;
- G. budući da je puno poštovanje slobode izražavanja, između ostalog i novinara i branitelja ljudskih prava, preduvjet za održavanje slobodnih i poštenih izbora 2015. te za to da njihove rezultate prihvate svi;
- H. budući da je EU nedavno Burundiju dodijelio 432 milijuna EUR iz Europskog razvojnog fonda 2014. – 2020., između ostalog za pomoć u unapređenju uprave i građanskog društva;
- I. budući da najmanje jedan od dva Burundijca i gotovo dvije trećine ili 58 % djece mlađe od pet godina pate od kronične pothranjenosti te budući da Burundi ima najvišu stopu gladi među 120 zemalja na temelju kojih je 2012. izračunat svjetski indeks gladi;
- J. budući da je Burundi jedna od pet najsromićnijih zemalja svijeta, s jednim od najnižih BDP-a po stanovniku; budući da su mnogi Burundijci sve više frustrirani porastom cijena hrane, vode i goriva, velikom korupcijom i neodgovornošću političkih vođa;
- K. budući da se Burundi trenutačno suočava s najgorom političkom krizom otkad se 2005. završio dvanaestogodišnji građanski rat te budući da to ponovno predstavlja prijetnju unutarnjoj stabilnosti same zemlje i njezinih susjeda u već nestabilnoj regiji afričkog kontinenta;
1. oštro osuđuje pritvaranje branitelja ljudskih prava Pierrea Clavera Mbonimpaa i poziva na njegovo hitno i bezuvjetno oslobođanje; izražava zabrinutost zbog njegova sve lošijeg zdravstvenog stanja i traži da mu se ukaže hitna liječnička pomoć;
2. izražava posebnu zabrinutost zbog stanja pripadnika oporbene stranke MSD koji su pritvoreni nakon događaja od 8. ožujka 2014.; poziva vlasti Burundija da poniste presudu i ponovno sude onima za koje možda postoje uvjerljive optužbe u skladu s međunarodnim standardima, uključujući pravo na obranu i proporcionalnost;
3. poziva Vladu Burundija da poduzme mjere za kontrolu ogranka mladih stranke CNDD-FDD kojima će njegove članove sprječiti u zastrašivanju i napadanju osoba koje doživljavaju kao protivnike te da zajamči izvođenje pred sud osoba odgovornih za zlostavljanje; poziva na provođenje neovisne međunarodne istrage o tvrdnjama da CNDD-FDD naoružava i obučava svoj ogrank mladih; poziva vođe oporbenih stranaka da sprječe nasilje koje se provodi nad njihovim protivnicima;
4. poziva zemlje regije Velikih jezera da se pozabave nezakonitim djelovanjem ogranka *Imbonerakure* te da taj problem rješavaju zajedno s Vladom Burundija; poziva te zemlje da održe visoku razinu predanosti promicanju mira i stabilnosti postojecim regionalnim mehanizmima te da pojačaju svoje napore na području regionalnog gospodarskog razvoja, posvećujući posebnu pozornost pomirenju, poštovanju ljudskih prava, borbi protiv nekažnjivosti te uspostavi veće sudske odgovornosti;

Četvrtak, 18. rujna 2014.

5. podsjeća na to da se Burundi obvezao klauzulom o ljudskim pravima Sporazuma iz Cotonoua, Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima te Afričkom poveljom o ljudskim pravima i pravima naroda i da je stoga dužan poštovati univerzalna ljudska prava, među kojima je i sloboda izražavanja; poziva Vladu Burundija da omogući istinsku i otvorenu političku debatu prije izbora 2015. bez straha od zastrašivanja tako što će se suzdržati od upletanja u unutarnje upravljanje oporbenih stranaka, od uvođenja ograničenja u vođenju predizborne kampanje svim strankama, posebno u seoskim područjima, te od zloupotrebe sudstva radi isključivanja političkih protivnika;

6. izražava duboku zabrinutost zbog nedostatka pravde u slučajevima mnogobrojnih političkih ubojstava između 2010. i 2012., nakon izbora iz 2010.; poziva vlasti Burundija da se pobrinu za to da se počinitelji tih ubojstava izvedu pred sud koji će im pošteno suditi i da učine sve što je u njihovoј moći da sprječe političko nasilje prije izbora 2015.;

7. u tom kontekstu ponovno naglašava važnost poštovanja Kodeksa ponašanja u izbornim pitanjima (*Code de bonne conduite en matière électorale*) i plan izbora u čijem je sastavljanju posredovao UN i koji su politički akteri potpisali 2013. te potpuno podržava djelovanje BNUB-a u cilju sprečavanja daljnog porasta političkog nasilja prije izbora 2015. i pružanja pomoći pri ponovnoj uspostavi dugoročne sigurnosti i mira;

8. duboko je zabrinut zbog gospodarskog i socijalnog stanja u kojem se nalazi stanovništvo cijelog Burundija, a posebno izbjeglice i raseljene osobe čiji će broj nastaviti rasti s obzirom na sigurnosne probleme u zemlji i napetost u susjednim zemljama;

9. potiče sve strane da poštuju svoje obveze iz Sporazuma o miru i pomirenju sklopljenog 2000. u Aruši zahvaljujući kojem je 2005. okončan dvanaestogodišnji građanski sukob; upozorava na to da se pri promjeni ustava Burundija iz njega ne smiju izostaviti temeljne odredbe o podjeli vlasti utvrđene u sporazumima iz Aruše;

10. poziva Visoku predstavnici EU-a i države članice da zajamče postojanje jasne i principijelne politike EU-a prema Burundiju u okviru koje se rješavaju aktualna ozbiljna kršenja ljudskih prava, u skladu sa Strateškim okvirom EU-a za ljudska prava; poziva Komisiju da razmotri održavanje savjetovanja s Burundijem u skladu s člankom 96. Sporazuma iz Cotonoua radi mogućeg isključenja iz Sporazuma te da poduzme sve primjerene mјere tijekom trajanja savjetovanja;

11. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, državama članicama, Vladi Burundija i vladama zemalja regije Velikih jezera, Afričkoj uniji, glavnom tajniku Ujedinjenih naroda, supredsjednicima Zajedničke parlamentarne skupštine EU-a i AKP-a te Panafričkom parlamentu.
